

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ:
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

LIV навчально-методична конференція ХНМУ

17 березня 2021 року
м. Харків

Харків
ХНМУ
2021

Перспективи подальших досліджень. Упродовж останнього року, внаслідок складної ситуації в Україні через захворюваність на COVID-19, у навчальному процесі інтернів з хірургічних спеціальностей виникає низка труднощів і змін з метою забезпечення адекватної практичної підготовки в умовах пандемії із застосуванням усіх протиепідемічних заходів. На наш погляд, перспективними є подальші пошуки в цьому напрямку.

Література

1. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – С. 15–29. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogu_2019.pdf
2. Лихачев Б.Т. Педагогика: Курс лекцій / Учеб. пособие для студентов педагог. учеб. заведений ИПК и ФПК. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Юрайт, 2000. – 523с.
3. Мосіяшенко В. Микола Іванович Пирогов / В. Мосіяшенко // Історія педагогіки України в особах. – Суми. – 2005. – С. 61–64.
4. Тичинська Н. До питання щодо формування педагогічної концепції М.І.Пирогова / Н. Тичинська // Молодь і ринок. – 2010. – № 5 (64). – С. 142–145.

Криворучко І. А., Фірсік Т. М.

ДІЛОВА ГРА ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Актуальність. Навчання в медичних ЗВО передбачає вивчення значної кількості не тільки базових теоретичних знань, але й клінічних дисциплін. Успіх навчання майбутніх фахівців полягає в цілеспрямованому, послідовному засвоєнні матеріалу з подальшим ефективним застосуванням його в повсякденній практичній діяльності. У суспільстві існує стереотип, що студент-медик отримує клінічне мислення разом з дипломом про вищу медичну освіту. Проте не існує специфічної дисципліни, яка гарантує отримання студентами клінічного мислення як запоруки успішної кар'єри в сфері медицини. Тому розвиток і формування професійного мислення в студентів стає актуальною проблемою сучасної медичної освіти.

Мета дослідження полягає у визначенні чинників, які перешкоджають формуванню клінічного мислення в студентів, та аналізі ефективності використання ділової гри у формуванні професійного мислення в умовах дистанційного навчання.

Матеріали і методи дослідження. У ході дослідження було проведено анонімне анкетування й опитування 154 осіб, студентів 4 курсу медичного факультету, які проходили цикл «Хірургія» протягом 2020–2021 навчального року. З метою опитування використовували анкети, що містили два тематичні блоки, закриті та відкриті питання з можливістю надання власного варіанту відповіді. З метою формування й тренування клінічного мислення було запропоновано ділову гру, яка полягала у встановленні правильного діагнозу, базуючись на даних фізикального, лабораторного й інструментального дослідження. При цьому кожна групу студентів було розділено на дві частини, одна з яких попередньо моделювала клінічний випадок і виступала у ролі пацієнта (група А), а інша – у ролі лікаря (група Б). Критеріями оцінювання групи А були оригінальність змодельованої клінічної ситуаційної задачі (уникнення «медичного кліше»), зрозумілість викладеного матеріалу, повнота вихідних даних для встановлення правильного діагнозу. Критеріями оцінювання групи Б були правильно встановлений діагноз, послідовність збору анамнезу пацієнтів, нестандартний підхід до вирішення поставленого завдання.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз відкритих питань показав, що серед чинників, які перешкоджають формуванню клінічного мислення в студентів, переважає відсутність роботи з реальними пацієнтами в умовах обмежень карантину (59,2%). Також серед негативних чинників відзначалося безперервне тестування (29,3%), обмеження функціонування спеціалізованих гуртків (7,2%) та відсутність закордонного стажування (4,3%).

Враховуючи необхідність дистанційного навчання в умовах карантину запропонований варіант ділової гри не тільки полегшив процес засвоєння та розуміння нового матеріалу, але й посилив інтерес студентів до вивчення дисципліни. Отримані дані показали, що середній показник академічної успішності студентів, залучених до ділової гри, зріс на 14,2%.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Використання ділової гри в умовах дистанційного навчання як аналогу роботи з реальними пацієнтами продемонструвало позитивні результати академічної успішності студентів. Формування логічних ланцюжків мислення та стимулювання процесу навчання студентів-медиків свідчить про необхідність впровадження більшої кількості нестандартних підходів до викладання матеріалу. Досвід роботи в умовах дистанційного навчання показав необхідність формування нового підходу до навчального процесу. Підвищення показників ефективності навчання студентів можливе лише за умови комплек-

сного підходу до організації навчального процесу, відмови викладачів від стереотипних методик викладання й впровадження нових технологій.

Література

1. Єгудіна Є. Д. Ділова гра, як метод активного навчання для студентів 6 курсу при вивченні дисципліни «Внутрішня медицина» / Є. Д. Єгудіна, О. О. Хонюков, І. Ю. Головач та ін. // Вісник проблем біології та медицини. – 2018. – Т. 2. - №4. – С. 217–22.
2. Єхалов В. В. Клінічне та «кліпове мислення» у лікарів інтернів / В. В. Єхалов, А. В. Самойленко, І. А. Романюта, С. І. Бараннік // Український журнал медицини, біології та спорту. – 2017. – Т. 3. – №1(10). – С. 241–244.
3. Бараннік С. І. Інтеграція кліпового мислення в сучасну вищу медичну освіту / С. І. Бараннік, П. В. Лященко // Південноукраїнський медичний науковий журнал. – 2018. – №19. – С. 8–12.
4. Літвінова М. Б. Досвід діагностування кліпового мислення / М. Б. Літвінова // Педагогічні науки. – 2017. – Т. 3. – С. 140–145.
6. Ярмола Т. І. Інформатизація освіти і її наслідок – формування «кліпової» свідомості та «кліпового» мислення – крок уперед чи назад у медичній освіті? / Т. І. Ярмола, О. В. Мохначов, Л. А. Ткаченко // «Удосконалення якості підготовки лікарів в сучасних умовах», мат. наук.-практ. конф., м. Полтава, 2016. – С. 254–256.

Кузьміна І. Ю., Кузьміна О. О.

*Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна*

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вступ. Одним з актуальних питань розвитку Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) є запровадження і розширення сфери застосування новітніх технологій для контролю і оцінювання знань студентів у закладах вищої освіти (ЗВО) [1]. Зміни в сучасній вищій освіті призводять до необхідності підвищення ефективності викладання дисциплін в вищих навчальних медичних закладах з метою виховання майбутніх лідерів, активних і відповідальних громадян, кваліфікованих фахівців [2].

Вища медична освіта в Україні спрямована на формування вмій та навичок студентів з метою оволодіння майбутньою спеціальністю. Важливу роль у цьому має прийняття Закону України